

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
ЕРЕВАНСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
YEREVAN STATE UNIVERSITY

Մանկավարժության և կրթության զարգացման կենտրոն
Центр педагогики и развития образования
Center of Pedagogy and Education Development

«Կրթությունը 21-րդ դարում»
Գիտամեթոդական միջազգային գրախոսվող հանդես

Թիվ 2(2), 2019
Երևան

"Образование в XIX веке"
Международный научно-методический рецензированный журнал

Номер 2(2), 2019
Ереван

"Education in the 21st Century"
International scientific-methodological review

No 2(2), 2019
Yerevan

ԵՊՀ հրատ. • Издательство ЕГУ • YSU Press

*Գիտամեթոդական միջազգային գրախոսվող հանդեսը տպագրվում է
Երևանի պետական համալսարանի Մանկավարժության և կրթության
զարգացման կենտրոնի գիտական խորհրդի երաշխավորությամբ:*

*Международный научно-методический рецензированный журнал издается по
рекомендации Ученого совета Центра педагогики и развития образования
Ереванского государственного университета.*

*The international scientific-methodological reviewed journal is published by the
recomendation of the Scientific Council of the Center of Pedagogy and Education
Development, Yerevan State University.*

Հանդեսը տպագրվում է ամերիկահայ բարերարներ տեր և տիկին
Արմեն և Սալբի Սոսիկյանների մեկենասությամբ:

Журнал издается при финансовой поддержке армянских благотворителей
Армена и Салби Сосикян.

The review is published by the financial support of Armenian benefactors
Mr. and Ms. Armen and Salbi Sosikyans.

Հանդեսի խմբագրական խորհրդի կազմը՝

Գլխավոր խմբագիր՝

Հարությունյան Ն. Կ.

մանկ. գիտ. դոկտոր, պրոֆ., ԵՊՀ, ՀՀ

Գլխավոր խմբագրի տեղակալ՝

Մարդոյան Ռ. Ա.

մանկ. գիտ. դոկտոր, պրոֆ., ԵՊՀ, ՀՀ

Խմբագրակազմ՝

Ազարյան Ռ. Ն.

մանկ. գիտ. դոկտոր, պրոֆ., ՀՊՄՀ, ՀՀ

Բերմուս Ա. Գ.

մանկ. գիտ. դոկտոր, պրոֆ., Դոնի Ռոստովի
Հարավային դաշնային համալսարան, ՌԴ

Բրուսյան Վ. Ա.

մանկ. գիտ. դոկտոր, պրոֆ., «Մխիթար
Գոշ» հայ-ռուսական միջազգային
համալսարան, ՀՀ

Գրիգորյան Ա. Կ.

ֆիզմաթ գիտ. թեկնածու, դոցենտ, ԵՊՀ, ՀՀ

Գևորգյան Պ. Հ.

մանկ. գիտ. դոկտոր, պրոֆ., ՎՊՀ, ՀՀ

Լոդատկո Ե. Ա.

մանկ. գիտ. դոկտոր, պրոֆ., Չերկասի
ազգային համալսարան, Ուկրաինա

Խառաձե Ե. Մ.

մանկ. գիտ. դոկտոր, դոցենտ, Ջավախիշվիլու
անվան Թբիլիսիի պետական համալսարան,
Վրաստան

Կարապետյան Ի. Կ.

մանկ. գիտ. դոկտոր, պրոֆ., ՀՊՄՀ, ՀՀ

Կոնդրաշովա Լ. Վ.

մանկ. գիտ. դոկտոր, պրոֆ., Չերկասի
ազգային համալսարան, Ուկրաինա

Հոպֆներ Զ.

մանկ. գիտ. դոկտոր, պրոֆ., Գրացի
համալսարան, Ավստրիա

Մադալինսկա-Միչալակ Ի.

մանկ. գիտ. դոկտոր, պրոֆ., Վարշավայի
համալսարան, Լեհաստան

Պետրոսյան Հ. Հ.

մանկ. գիտ. դոկտոր, պրոֆ., ԵՊԼՀ, ՀՀ

Պլաչինդա Տ. Ս.

մանկ. գիտ. դոկտոր, դոցենտ, Ազգային
ավիացիոն համալսարան,
ք. Կրասնովնիցկի, Ուկրաինա

Պոդինովա Լ. Ս.

մանկ. գիտ. դոկտոր, պրոֆ., ՄՄՊՀ, ՌԴ

Միմոնյան Ա. Հ.

պատմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆ., ՀՀ ԳԱԱ թղթ.
անդամ, ԵՊՀ, ՀՀ

Редакционный совет научного журнала:

Главный редактор:

Арутюнян Н.К. доктор пед. наук, проф., ЕГУ, РА

Заместитель главного редактора:

Мардоян Р.А. доктор пед. наук, проф., ШГУ, РА

Члены редакционного совета:

Азарян Р.Н. доктор пед. наук, проф., АГПУ, РА
Бермус А.Г. доктор пед. наук, проф., Академия психологии и педагогики Южного федерального университета, г. Ростов-на-Дону, РФ

Брутян В.А. доктор пед. наук, проф., университет им. Мхитара Гоша, РА

Геворгян П.Г. доктор пед. наук, проф., ВГУ, РА
Григорян А.К. канд. физ.-мат. наук, доцент, ЕГУ, РА
Карапетян И.К. доктор пед. наук, проф., АГПУ, РА
Кондрашова Л.В. доктор пед. наук, проф., Черкасский национальный университет им. Б. Хмельницкого, Украина

Лодатко Е.А. доктор пед. наук, проф., Черкасский национальный университет им. Б. Хмельницкого, Украина

Мадалинска-Мичалак И. доктор пед. наук, проф., Варшавский университет, Польша

Петросян Г.Г. доктор пед. наук, проф., ЕГУЯС, РА
Плачинда Т.С. доктор пед. наук, доцент, Национальный авиационный университет, г. Крапивницкий, Украина

Подымова Л.С. доктор пед. наук, проф., МПГУ, РФ
Симонян А.Г. доктор ист. наук, проф., ЕГУ, член-корреспондент НАН РА, РА

Харадзе Е.М. доктор пед. наук, доцент, Тбилисский государственный университет им. И.Джавахишвили, Грузия

Хопфнер Й. доктор пед. наук, проф., Грацский университет, Австрия

Editorial board of the scientific review:

Editor-in-Chief:

Harutyunyan N. K. Doctor of Sciences, Prof., Yerevan State University, RA

Deputy Chief Editor:

Mardoyan R. A. Doctor of Sciences, Prof., Shirak State University, RA

Members of Editorial Board:

Azaryan R. N. Doctor of Sciences, Prof., Armenian State Pedagogical University after Kh. Abovyan, RA

Bermus A. G. Doctor of Sciences, Professor, Southern Federal University, Rostov-on-Don, RF

Brutyanyan V. A. Doctor of Sciences, Prof., University after Mkhitar Gosh, RA

Gevorgyan P. H. Doctor of Sciences, Prof., Vanadzor State University after Hovhannes Tumanyan, RA

Grigoryan A. K. Ph.D., Associate Professor, Yerevan State University, RA

Hopfner J. Doctor of Sciences, prof., University of Graz, Austria

Karapetyan I. K. Doctor of Sciences, Prof., Armenian State Pedagogical University after Kh. Abovyan, RA

Kharadze E. M. Doctor of Sciences, Associate Prof., Tbilisi State University after I. Javakhishvili, Georgia

Kondrashova L. V. Doctor of Sciences, Prof., Cherkasy National University after B. Khmelnytsky, Ukraine

Lodatko E. A. Doctor of Sciences, Prof., Cherkasy National University after B. Khmelnytsky, Ukraine

Madalinska-Michalak J. Doctor of Sciences, Prof., University of Warsaw, Poland

Petrosyan H. H. Doctor of Sciences, Prof., Yerevan Brusov State University of Languages and Social Sciences, RA

Plachynda T. S. Doctor of Sciences, Associate Prof., National Aviation University, Krapivnitsky, Ukraine

Podymova L. S. Doctor of Sciences, Prof., Moscow Pedagogical State University, RF

Simonyan A. H. Doctor of Sciences, Prof., Yerevan State University, Corresponding Member of NAS of the RA

**Հիմնադիր և
հրատարակիչ՝
Երևանի պետական
համալսարանի
Մանկավարժության և
կրթության զարգացման
կենտրոն**

**Основатель и издатель:
Центр педагогики и
развития образования
Ереванского
государственного
университета**

**Founder and Publisher:
Center of Pedagogy and
Education Development of
Yerevan State University**

Խմբագրության հասցեն՝
ՀՀ, 0025, Երևան,
Արովյան 52ա, ԵՊՀ
Մանկավարժության և
կրթության զարգացման
կենտրոն:

Адрес редакции:
Республика Армения,
0025, Ереван,
ул. Абовяна 52а, Центр
педагогики и развития
образования ЕГУ.

Editorial address: Armenia,
0025, Yerevan, Abovyan
str., 52a, Center of
Pedagogy and Education
Development of YSU.

Հեռ.՝ (060) 71-06-16

Тел.: (060) 71-06-16

Tel: (060) 71-06-16

Էլ. կայք՝
publications.yasu.am
publishing.yasu.am

Эл.адрес:
publications.yasu.am
publishing.yasu.am

Webpage:
publications.yasu.am,
publishing.yasu.am

Էլ. փոստ՝
education21@yasu.am

Эл.почта:
education21@yasu.am

E-mail:
education21@yasu.am

Տպարանակը՝ 100
Հանձնված է շարվածքի՝
04.11.2019
Հանձնված է
տպագրության՝
19.11.2019

Число печати: 100
Включено в раздел:
04.11.2019
Сдано в печать:
19.11.2019

Printout: 100
Submitted to the section:
04.11.2019
Submitted to the printing:
19.11.2019

Խմբագրությունը կարող է
հրատարակել նյութեր՝
համամիտ չլինելով
հեղինակների
տեսակետներին:

Редакция может
публиковать материалы,
не соглашаясь с мнением
авторов.

The editors may publish
materials that do not agree
with the opinion of the
authors.

Հանդեսի պատասխանատու քարտուղար՝

Լուսինե Հայրապետյան
մանկ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ,
Երևանի պետական համալսարան, ՀՀ

Մույն համարի գրախոսները՝

Ազարյան Ռ.	մանկ. գիտ. դոկտոր, պրոֆ., ՀՊՄՀ, ՀՀ
Աթայան Կ.	մանկ. գիտ. դոկտոր, պրոֆ. ԵՊՀ, ՀՀ
Այվազյան Է.	մանկ. գիտ. դոկտոր, պրոֆ., ԵՊՀ, ՀՀ
Աշիկյան Ա.	մանկ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ, ԵՊՀ, ՀՀ
Ասատրյան Ս.	մանկ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ, ԵՊՀ, ՀՀ
Ավետիսյան Մ.	մանկ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ, ԵՊՀ, ՀՀ
Գրիգորյան Ա.	մանկ. գիտ. դոկտոր, դոցենտ, ՀՌՀ, ՀՀ
Գյուլբողոքյան Վ.	բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ, ԵՊՀ, ՀՀ
Կարապետյան Ի.	մանկ. գիտ. դոկտոր, պրոֆ., ՀՊՄՀ, ՀՀ
Հակոբյան Ե.	մանկ. գիտ. դոկտոր, պրոֆ., ՀՖԿՍՊԻ, ՀՀ
Հայրապետյան Լ.	մանկ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ, ԵՊՀ, ՀՀ
Հովհաննիսյան Ա.	մանկ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ, ՀՊՄՀ, ՀՀ
Հովհաննիսյան Կ.	կենսաբ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ, ԵՊՀ, ՀՀ
Ղազարյան Ա.	մանկ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ, ԵՊՀ, ՀՀ
Մարդոյան Ռ.	մանկ. գիտ. դոկտոր, պրոֆ., ՇՊՀ, ՀՀ
Միքայելյան Տ.	բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ, ՀՊՄՀ, ՀՀ
Մխիթարյան Զ.	դասախոս, ԵՊՀ, ՀՀ
Չատինյան Ա.	մանկ. գիտ. դոկտոր, պրոֆ., ՀՖԿՍՊԻ, ՀՀ
Պետրոսյան Հ.	մանկ. գիտ. դոկտոր, պրոֆ., ԵՊԼՀ, ՀՀ

Ամսագրում ներառված հոդվածներում արտահայտված մտքերի ու գաղափարների հեղինակային իրավունքը պատկանում է հոդվածի հեղինակ(ներ)ին. նա է (նրանք են) պատասխանատու հոդվածում առկա մտքերի ձևակերպման, ինչպես նաև բովանդակության համար:

Ответственный секретарь журнала:

Айрапетян Лусине

Канд. пед. наук, ассистент,

Ереванский государственный университет, РА

Рецензенты данного выпуска:

Аветисян М.	канд. пед. наук, ассистент, ЕГУ, РА
Азарян Р.	доктор пед. наук, проф., АГПУ, РА
Айвазян Э.	доктор пед. наук, проф., ЕГУ, РА
Айрапетян Л.	канд. пед. наук, ассистент, ЕГУ, РА
Акопян Е.	доктор пед. наук, проф., ГИФКСА, РА
Асатрян С.	канд. пед. наук, доцент, ЕГУ, РА
Атаян К.	доктор пед. наук, проф., ЕГУ, РА
Ашикян А.	канд. пед. наук, доцент, ЕГУ, РА
Григорян А.	доктор пед. наук, доцент, РАУ, РА
Гюльбудагян В.	канд. фил. наук, доцент, ЕГУ, РА
Казарян А.	канд. пед. наук, доцент, ЕГУ, РА
Карапетян И.	доктор пед. наук, проф., АГПУ, РА
Мардоян Р.	доктор пед. наук, проф., ШГУ, РА
Микаелян Т.	канд. фил. наук, доцент, АГПУ, РА
Мхитарян З.	преподаватель, ЕГУ, РА
Оганнесян А.	канд. пед. наук, доцент, АГПУ, РА
Оганнесян К.	канд. биол. наук, ассистент, ЕГУ, РА
Петросян Г.	доктор пед. наук, проф., ЕГУЯС, РА
Чатинян А.	доктор пед. наук, проф., ГИФКСА, РА

Авторские права на идеи и мысли, выраженные в статьях журнала, принадлежат автору/авторам статьи, которые несут ответственность за формулировку и содержание статьи.

Secretary of the Journal:

Lusine Hayrapetyan,
Ph.D., Assistant,
Yerevan State University, RA

The Reviewers of this volume:

Ashikyan A.	Ph.D., Associate Prof, YSU, RA
Atayan K.	Doctor of Sciences, Prof., YSU, RA
Ayvazyan E.	Doctor of Sciences, Prof., YSU, RA
Avetisyan M.	Ph.D., Assistant , YSU, RA
Azaryan R.	Doctor of Sciences, Prof., ASPU, RA
Asatryan S.	Ph.D., Associate Prof., YSU, RA
Chatinyan A.	Doctor of Sciences, Prof., ASIPCS, RA
Ghazaryan A.	Ph.D., Associate Prof., YSU, RA
Grigoryan A.	Doctor of Sciences, Associate Prof., RAU, RA
Gyulbudakhyan V.	Ph.D., Associate Prof., YSU, RA
Hakobyan E.	Doctor of Sciences, Prof., ASIPCS, RA
Hayrapetyan L.	Ph.D., Assistant, YSU, RA
Hovhannisyan A.	Ph.D., Associate Prof., ASPU, RA
Hovhannisyan K.	Ph.D., Assistant, YSU, RA
Karapetyan I.	Doctor of Sciences, Prof., ASPU, RA
Mardoyan R.	Doctor of Sciences, Prof., SHSU, RA
Mkhitaryan Z.	Lecturer, YSU, RA
Mikaelyan T.	Ph.D., Associate Prof., ASPU, RA
Petrosyan H.	Doctor of Sciences, Prof., YSULS, RA

The copyright to the ideas and thoughts expressed in the articles contained in the journal belong to the author(s) of the article, and he/she (they) is (are) responsible for the formulation and content of the article.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ/СОДЕРЖАНИЕ/CONTENT

ԲԱԺԻՆ 1: ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ	13
РАЗДЕЛ 1: ТЕОРИЯ ПЕДАГОГИКИ	13
SECTION 1: THEORY OF PEDAGOGY	13
Հովհաննիսյան Անահիտ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՈՐՈՆՈՂԱԿԱՆ-ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԸ ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏՍՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ	13
Кузьменко Василий, Чижик Татьяна ПРЕДСТАВЛЕНИЯ О ВОЗРАСТНОЙ ПЕРИОДИЗАЦИИ ДЕТСТВА В XX-XXI СТОЛЕТИЯХ	24
Плачинда Татьяна, Козырь Инна КОМПОНЕНТЫ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ БУДУЩИХ МЕНЕДЖЕРОВ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ АВИАПРЕДПРИЯТИЯ.....	30
Слюсаренко Нина, Липшиц Лариса ОСОБЕННОСТИ СОЦИАЛЬНО-ГУМАНИТАРНОЙ ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ СУДОВОДИТЕЛЕЙ КАК ФАКТОР ФОРМИРОВАНИЯ ИХ СОЦИОКУЛЬТУРНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ	38
Стойчик Татьяна СИСТЕМА УПРАВЛЕНИЯ КАЧЕСТВОМ ПОДГОТОВКИ СПЕЦИАЛИСТОВ УЧРЕЖДЕНИЙ ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ	46
Johanna Hopfner VALUE AND MARKET VALUE OF EDUCATION. UNSCHEDULED THOUGHTS ABOUT DIFFICULT TO MEASURE SIZES.....	55
ԲԱԺԻՆ 2: ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅԱՆ ԳԻՏԱՃՅՈՒՂԵՐ	71
РАЗДЕЛ 2: НАУЧНЫЕ ОТРАСЛИ ПЕДАГОГИКИ	71
SECTION 2: SCIENTIFIC BRANCHES OF PEDAGOGY	71
Բրուսյան Վաչիկ ՄԱՐԴԱԲԱՆԱԿԱՆ ՍՈՏԵՑՈՒՄ ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆԸ	71
Հարությունյան Նազիկ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՎ ԲԵԼԱՌՈՒՍԻ ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՀԱՄԵՄԱՏԱԿԱՆ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ.....	80
Հայրապետյան Լուսինե ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԱՐՏԹԵՐԱՊԵՎՏԻԿ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐԻ ԿԻՐԱՌՄԱՆ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺ ԱՇԽԱՏԱՆՔՈՒՄ	90

Аветисян Мери

СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ УПРАВЛЕНИЯ СИСТЕМ ВЫСШЕГО
ОБРАЗОВАНИЯ ИТАЛИИ И ГЕРМАНИИ..... 100

Азарян Роберт, Азарян Кристине

К ПРОБЛЕМЕ ИЗУЧЕНИЯ ЗРИТЕЛЬНОГО ВОСПРИЯТИЯ У
СЛАБОВИДЯЩИХ ШКОЛЬНИКОВ В АСПЕКТЕ КОРРЕКЦИИ И
ПРОФИЛАКТИКИ ОПТИКО-ГРАФИЧЕСКИХ НАРУШЕНИЙ ПИСЬМА 109

Кручинин Владимир, Асатрян Ален

ИССЛЕДОВАНИЕ ОСЯЗАТЕЛЬНЫХ ВОЗМОЖНОСТЕЙ НЕЗРЯЧИХ
МЛАДШИХ ШКОЛЬНИКОВ ВЫДЕЛЯТЬ ФОРМУ, ВЕЛИЧИНУ И
СТРУКТУРУ ПОВЕРХНОСТИ СПОРТИВНЫХ ПРЕДМЕТОВ..... 115

Мардоян Рузанна

РОЛЬ ТЬЮТОРСКОГО СОПРОВОЖДЕНИЯ В ФОРМИРОВАНИИ
ЦЕННОСТНОГО ПОВЕДЕНИЯ СТУДЕНТОВ, БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ..... 122

ԲԱԺԻՆ 3: ՈՒՍՈՒՑՈՒՄ ԵՎ ԴԱՍՏԻԱԴԱՎՈՒԹՅՈՒՆ..... 128

РАЗДЕЛ 3: ОБУЧЕНИЕ И ВОСПИТАНИЕ 128

SECTION 3: TEACHING AND UPBRINGING..... 128

Աթալյան Կամո

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ ԱՐԴԻԱԿԱՆԱՅՎՈՂ
ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՒՄ 128

Չարապետյան Իգոր

ՓՈԽԱԲԵՐՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾԱՌՈՒՅԹՆԵՐԸ
ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ԽՈՍՈՒՅԹՈՒՄ 137

Մկրտչյան Թովմանուկ

ՍՅՈՒՆԻՔԻ ՄԱՐԶԻ ԴՊՐՈՑԱԿԱՆՆԵՐԻ ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ
ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳ 145

Չատինյան Աշոտ

ԴԱՍԱԽՈՍՈՒԹՅԱՆ ՆՈՐ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ ՖԻԶԿՈՒԼՏՈՒՐԱՅԻՆ-ՄԱՐԶԱԿԱՆ
ԲՈՒՀԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑՈՒՄ 154

Акопян Елена, Кантарчян Эвелина

РОЛЬ СПЕЦИАЛИСТА ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ И СПОРТА В
ОСУЩЕСТВЛЕНИИ ИДЕОЛОГИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ
ШКОЛЬНИКОВ..... 164

Добрева Снежанка	
ПИСЬМЕННАЯ ОБРАТНАЯ СВЯЗЬ – ФОРМА ДЛЯ ОЦЕНКИ ИЛИ СТРАТЕГИЯ ЭФФЕКТИВНОЙ ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ КОММУНИКАЦИИ ПО РОДНОМУ ЯЗЫКУ В ШКОЛЕ	171
Казарян Фрунз	
ВОПРОСЫ ИНТЕЛЛЕКТУАЛИЗАЦИИ ПРОЦЕССА ФИЗИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ ШКОЛЬНИКОВ	179
Манасян Карине	
НОВАЯ СТРАТЕГИЯ БАЗОВОЙ СЕРДЕЧНО-ЛЕГОЧНОЙ РЕАНИМАЦИИ ПРИ ВНЕГОСПИТАЛЬНОЙ ОСТАНОВКЕ СЕРДЦА	186
Московчук Наталя	
ПРИВЛЕЧЕНИЕ СТУДЕНТОВ-ИНОСТРАНЦЕВ ТЕХНИЧЕСКИХ СПЕЦИАЛЬНОСТЕЙ К АКТИВНОЙ УКРАИНОЯЗЫЧНОЙ РЕЧЕВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ НАПРАВЛЕННОСТИ	194
Онигченко Оксана	
ПОДГОТОВКА К СЕМЬЕ И БРАКУ КАК АСПЕКТЫ ПОЛОРОЛЕВОЙ СОЦИАЛИЗАЦИИ, ПОЛОВОГО ВОСПИТАНИЯ ДЕТЕЙ И ПОДРОСТКОВ НА РУБЕЖЕ XX-XXI СТОЛЕТИЙ	204
Перерва Виктория	
ПЕРСПЕКТИВЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ВИРТУАЛЬНОГО ГЕРБАРИЯ В ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКЕ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ БИОЛОГИИ	213
Derevianko Denys	
METHODS OF INFORMATIONAL AND ANALYTICAL COMPETENCES MANAGEMENT OF ELEMENTARY SCHOOL TEACHER (IN THE CONTEXT OF STEM-TRENDS IN EDUCATION).....	219
Meier Frank	
MODULARIZATION AS A FACTOR IN INTERNATIONAL STUDENT MOBILITY	233
Zadkova Elena, Brodova Olesia	
FEATURES OF THE FORMING READINESS OF FUTURE PILOTS TO SOLVE PROBLEM SITUATIONS IN HIGHER FLIGHT EDUCATION INSTITUTION IN THE PROCESS OF SPECIAL THEORETICAL TRAINING.....	243

**ՄՅՈՒՆԻՔԻ ՄԱՐԶԻ ԴՊՐՈՑԱԿԱՆՆԵՐԻ ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ
ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳ**

Մկրտչյան Թուխմանուկ
*Հայաստանի ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի
պետական ինստիտուտ, Հայաստան*

Համառոտ ներածություն: Աշակերտների ֆիզիկական զարգացման և շարժողական պատրաստվածության վիճակի հաշվառումը կարևոր դեր է խաղում դպրոցական կրթության ֆիզիկական դաստիարակության, արդյունավետ մեթոդիկայի և մանկավարժական հսկողության միջոցների և մեթոդների ռացիոնալ օգտագործման հարցերում: Այս հիմնախնդիրը հատկապես արդիական է Եվրոպայի, Ամերիկայի, ԱՊՀ երկրներում, ինչպես նաև Հայաստանում: Անցկացվող միջոցառումներն ընդունված է անվանել մարդու ֆիզիկական վիճակի մոնիթորինգ, երբ վերահսկվում են որոշակի պարամետրեր: Իրականում մոնիթորինգը կոնկրետ երևույթների, գործընթացների, հատկանիշների և ցուցանիշների դիտումների, գնահատման, վերլուծության և հղկման միջոցառումների համակարգ է: Բացի դրանից՝ մոնիթորինգը վերջին 10-15 տարիներին լայնորեն կիրառվում է նաև ֆիզիկական դաստիարակության պրակտիկայում:

Բանալի բառեր: *Մոնիթորինգ, ֆիզիկական զարգացում, շարժողական ընդունակություններ, ֆիզիկական դաստիարակության գործընթաց, անհատական զարգացման պրոցես, մանկավարժական թեստավորում:*

Հիմնախնդիր: Դպրոցականների ֆիզիկական վիճակը, շարժողական պատրաստվածության և ֆիզիկական զարգացման մակարդակը մարդու ֆիզիկական կատարելագործման կարևորագույն գործոններից են: Սա փոխհամագործակցության բարդ համակարգ է օրգանիզմի կենսաբանական ձևավորման ներքին օրենքների և նրա գոյատևման միջավայրի միջև: Մյուս կողմից, ֆիզիկական վիճակն աճող սերնդի սանիտարահամաճարակային բարեկեցության տեղեկատվական ցուցանիշներից է: Հետևաբար դպրոցականների ֆիզիկական վիճակի մակարդակի գնահատումը ֆիզիկական դաստիարակության ցանկացած ծրագրի անբաժանելի և պարտադիր մասն է, մեր երկրում հանրակրթական դպրոցի ֆիզիկական դաստիարակության գործընթացի արդյունավետության որոշման չափանիշներից մեկը:

Հիմնախնդրին առնչվող այլ հետազոտությունների և հրատարակությունների կարճ վերլուծությունը: Հիմնախնդրի համեմատական վերլուծությունը վկայում է տարբեր երկրների դպրոցականների ֆիզիկական վիճակի վատացման մասին: Այսպես, ռուս դպրոցականների մեկ երրորդի մոտ առկա է ոչ ներդաշնակություն ֆիզիկական զարգացման և շարժողական պատրաստվածության ցուցանիշների միջև (А.В. Шишова, 2016), ոսկրամկանային հիվանդությունները գերազանցում են 2,6 անգամ (Д.Г. Левитис, 2018), Ուկրաինայի դպրոցականների 70 %-ն ունի ֆիզիկական զարգացման ցածր և միջինից ցածր մակարդակ (Е. Андреева, 2014), դպրոցում ուսուցանելու ընթացքում նկատելիորեն (5-20 %) վատանում են արագաշարժության, արագաուժային ընդունակությունների, ճարպկության, դիմացկունության ցուցանիշները (И.В. Самсоненко, 2011):

Վերջին 20-30 տարիներին դպրոցականների ուժը պակասել է 10 կգ-ով, պատանիների մոտավորապես 25 %-ը նույնիսկ մեկ ձգում չի կարողանում կատարել (М. Матвеева, 2014): Եվրոպայի, Իսրայելի և Կանադայի 24 երկրների 10-15 տարեկան դպրոցականների շրջանում կատարված համալիր ուսումնասիրությունների արդյունքում գրանցվել է ֆիզիկական ակտիվության մակարդակի նվազման միտում (K. Meisner, 1996; The ..., 1996), դպրոցականների 60 %-ը չի կարողանում կատարել ֆիզիկական պատրաստվածության «Եվրոֆիտ» եվրոպական թեստերի պահանջները (Т.Ю. Круцевич, 2018): Տվյալներ կան նաև, որ միջնակարգ դպրոցների շրջանավարտների միայն 5 %-ն է համապատասխանում ֆիզիկական զարգացման և առողջական ցուցանիշների պահանջներին (В.С. Плотникова, 2012):

Մեր կարծիքով լավ վիճակում չէ նաև հայ դպրոցականների ֆիզիկական վիճակը: Այսպես, դեռահասների 23 %-ն ունի ոչ բավարար քաշ, իսկ 15 %-ը՝ ավելորդ քաշ, ինչը բացատրվում է ֆիզիկական ակտիվության պակասով (С. Саркисян, 2011), քաշի և մարմնի հասակի ցուցանիշները 1970-ական թվականների համեմատ նվազել են, ընդամենը 8 %-ն է հանձնում ֆիզիկական պատրաստության նորմատիվները (<http://www.radio van.am>):

Դպրոցականների ֆիզիկական վիճակի այսպիսի անբարեհաջող ցուցանիշներն ամենայն հավանականությամբ թերշարժունության և էկոլոգիայի բացասական գործոնների հետևանք են (С.М. Погудин, 2006; Ֆ. Գ. Ղազարյան, 2007; Թ. Լ. Մկրտչյան, 2016):

Ֆիզիկական կուլտուրայի բնագավառի ղեկավարների հետ անցկացված հարցումը ցույց տվեց, որ նրանց 90,6 %-ն առաջնահերթ խնդիր է համարում

դպրոցականների շարժողական պատրաստվածության բարելավումը (В.Ф. Лигуца, 2016):

Վերը շարադրվածն ընդգծում է տարբեր տարիքի դպրոցականների ֆիզիկական վիճակի սիստեմատիկ մոնիթորինգի անհրաժեշտությունն ու կարևորությունը հատկապես մեր երկրի հեռավոր և գյուղական շրջաններում:

Հողվածի նպատակը: Հայաստանի Սյունիքի մարզում բնակվող երկու սեռի դպրոցականների մոտ իրականացնել ֆիզիկական վիճակի՝ ֆիզիկական զարգացման մակարդակի և հիմնական շարժողական ընդունակությունների մոնիթորինգ:

Հետազոտության նորույթը: Առաջին անգամ ստացվել և քննարկվել են Սյունիքի մարզում մշտապես բնակվող 6-17 տարեկան դպրոցականների հիմնական սեռային հատկանիշներն ու ցուցանիշները բնութագրող տվյալները:

Հիմնական նյութի շարադրումը: Դպրոցականների ֆիզիկական վիճակի մոնիթորինգն անցկացվել է Սյունիքի մարզի 6 քաղաքներում և գյուղերում (Քաջարան, Լեռնաձոր, Անդոկավան, Ջեյվա, Դավիթ Բեկ), որոնք ընկած են ծովի մակերևույթից 600-640 մ բարձրության վրա: Գիտափորձին մասնակցել է 6-17 տարեկան 1067 դպրոցական (576 տղա և 491 աղջիկ), որոնց թույլատրվել է մասնակցել նաև ֆիզիկական կուլտուրայի դասերին: Մոնիթորինգի կազմակերպման և անցկացման ժամանակ ղեկավարվել ենք գրականության մեջ գոյություն ունեցող մեթոդական առաջարկություններով (Еврофит, 2000; Ю.Н. Вавилов, 2002; Ֆ. Գ. Ղազարյան, 2007 և այլք): Հարմարեցվել է հատուկ թեստերի մարտկոց, որը թույլ է տվել գնահատել փորձարկվողների ֆիզիկական վիճակը: Ֆիզիկական զարգացման մակարդակը որոշվել է մարմնի քաշի և հասակի ցուցանիշներով՝ մարդաչափության մեջ հայտնի մեթոդիկայով: Շարժողական պատրաստվածության գնահատման համար թեստ են հանդիսացել մկանային ուժի համար՝ երկու ձեռքերի դաստակների դինամոմետրիան, արագային ընդունակությունների համար՝ 20 մ վազքը, ցատկունակության համար՝ տեղից հեռացատկը և դիմացկունության համար՝ տարբեր տարածության վազքեր՝ կախված տարիքից. 6-7 տարեկան՝ 300 մ, 8-9 տարեկան՝ 500 մ, 10-11 տարեկան՝ 800 մ, 12-14 տարեկան՝ 1000 մ և 15-17 տարեկան՝ 2000 մ:

Մանկավարժական թեստավորումն անցկացվել է նույնական պայմաններում և միևնույն ժամանակահատվածում մշտապես ստուգվող միևնույն սարքավորումներով, հեղինակի կողմից անմիջական վերահսկվող թեստավորման պահանջներին և կանոններին նախապես ծանոթացած միևնույն ասիստենտներով (ընթերակա): Ստացված տվյալները ենթարկվել են վիճակագրական

վերլուծության. հաշվարկվել են միջին թվաբանական մեծությունը, միջին քառակուսային շեղումը, միջին թվաբանականի սխալը, ինչպես նաև վարկածի ստուգումը Ստյուդենտի չափանիշով:

Դպրոցական օնտոգենեզի շրջանում ֆիզիկական զարգացման ցուցանիշները նկատելիորեն բարելավվում են (աղ. 1): Այսպես, 6-17 տարեկան երկու սեռի դպրոցականների մարմնի հասակն ավելանում է 1.3-1.4 անգամ: Սակայն բացարձակ ցուցանիշներով տղաները աղջիկներին գերազանցում են 9 սմ-ով: Տարիքային այդ նույն հատվածում մարմնի քաշի ցուցանիշները ևս մեծանում են և գրեթե 2 անգամ ավելի, քան մարմնի հասակը, բացարձակ տվյալներով տեղաշարժերը երկու սեռի դպրոցականների մոտ գրեթե նույնական են (39.8 և 36.3 կգ):

Աղյուսակ 1.

Ֆիզիկական զարգացման հատկանիշների տարիքային տեղաշարժերը

Տարիքը	Մարմնի հասակը, սմ		Մարմնի քաշը, կգ	
	տղաներ	աղջիկներ	տղաներ	աղջիկներ
6	123.3±0.70	122.8±1.64	21.1±0.46	20.4±0.49
7	128.2±0.40	126.3±0.70	22.3±0.40	22.1±0.44
8	131.5±0.74	130.4±0.78	25.2±0.58	24.3±0.51
9	133.7±0.64	133.1±0.82	27.9±0.47	26.5±0.90
10	136.7±1.10	136.5±0.85	32.1±0.83	30.7±1.04
11	138.9±0.73	138.6±0.95	33.6±0.59	31.4±0.82
12	142.6±0.88	140.3±0.85	35.5±1.62	34.8±0.81
13	145.8±0.75	145.4±1.50	39.3±1.56	36.4±1.86
14	150.3±0.60	147.1±2.89	45.4±1.06	41.6±1.06
15	155.4±1.34	149.3±1.25	50.4±1.18	45.3±1.63
16	161.3±1.54	153.5±1.14	55.3±1.87	50.1±1.86
17	167.8±0.90	158.2±1.33	60.9±6.61	56.7±1.42

Ինչ վերաբերում է շարժողական պատրաստվածության ցուցանիշներին, ապա ուսումնասիրվող բոլոր ցուցանիշները՝ մկանային ուժ, ցատկունակություն, արագաշարժություն և դիմացկունություն, տարիքի հետ երկու սեռի դպրոցականների մոտ անշեղորեն աճում են, ինչը օնտոգենետիկ աճի և զարգացման օրինաչափ երևույթ է (աղ. 2): Սակայն տարբեր շարժողական ընդունակությունների ցուցանիշների տեղաշարժերը տարբեր են և անհամաչափ նաև սեռային առումով: Այսպես՝ արագաշարժության ցուցանիշները 12 տարվա

ընթացքում երկու սեռի դպրոցականների մոտ բարելավվում են 1.8 անգամ, սակայն բացարձակ ցուցանիշներով գերազանցում են տղաների արդյունքները:

Ցատկունակության ցուցանիշներում գերազանցում են տղաները տարիքային բոլոր խմբերում, որտեղ աճը կազմում է 107 սմ, իսկ աղջիկների մոտ՝ 67 սմ: Հասկապես նկատելի տարբերություններ են բացահայտվել Սյունիքի մարզի դպրոցականների ուժային ընդունակություններում: 6-17 տարեկան տղաների մոտ աջ դաստակի մկանային ուժը մեծանում է 75 կգ-ով, իսկ աղջիկների մոտ՝ 2 անգամ քիչ: Ոչ միաբժեք տվյալներ են ստացվել դիմացկունության վազքի արդյունքներում (աղ. 2): Այսպես, 6-7 և 8-9 տարիքային խմբերում ավելի դիմացկուն են աղջիկները, իսկ 10-11 տարիքային խմբում տղաների արդյունքները 4 անգամ ավելի լավն էին, քան աղջիկներինը, դիմացկունության գրեթե նման ցուցանիշներ են դրսևորել 12-14 տարեկան երկու սեռի դպրոցականները, իսկ 15-17 տարիքային խմբում աղջիկները չգիտես ինչու ավելի դիմացկուն են 2000 մ վազքում:

Աղյուսակ 2.

Շարժողական պատրաստվածության ցուցանիշների տարիքային տեղաշարժերը

Տարիքը	Աջ դաստակի ուժը, կգ	Հեռացատկ տեղից, սմ	Վազք 20 մ, վրկ.	Դիմացկունության վազք, վրկ.
6	4.0±0.20	102.0±1.34	5.01±0.05	249±3.96
	3.0±0.16	90.3±1.83	5.8±0.16	270±6.21
7	6.0±0.29	105.6±1.39	408±0.08	246±3.86
	5.0±0.30	94.6±3.21	5.6±0.12	260±5.23
8	9.0±0.31	116.3±1.37	404±0.10	385±4.44
	9.0±0.58	98.3±3.01	5.3±0.12	399±6.05
9	11.0±0.62	135.6±2.19	4.2±0.07	383±4.41
	10.0±0.74	100.0±3.30	5.1±0.11	405±7.86
10	14.0±0.67	140.5±3.43	3.9±0.12	298±9.45
	13.02±0.47	110.0±3.02	4.8±0.07	305±4.86
11	18.0±0.75	143.3±2.64	3.7±0.08	270±3.94
	16.0±0.59	126.4±3.26	4.5±0.09	300±8.97
12	21.0±1.19	156.8±7.08	3.6±0.15	240±11.5
	19.0±1.24	128.6±2.99	4.1±0.12	260±10.1
13	27.0±2.16	168.7±4.02	3.4±0.03	236±4.58
	22.0±1.44	130.1±3.49	3.7±0.15	250±8.37
14	36.0±2.05	176.5±2.58	3.2±0.02	231±6.0
	26.0±0.95	138.7±3.59	3.6±0.08	242±6.44

15	47.0±3.74	186.0±16.6	3.1±0.04	630±9.38
	29.0±1.68	142.8±5.05	3.4±0.08	670±11.3
16	60.0±3.59	197.3±5.07	3.0±0.04	6.21±13.1
	33.0±2.13	146.3±4.60	3.3±0.06	6.65±7.5
17	79.0±3.05	209.1±1.59	2.9±0.01	618±4.38
	37.0±1.51	157.6±3.75	3.2±0.03	647±7.29

Ծանոթացում. համարիչում՝ տղաներ
 հայտարարում՝ աղջիկներ

Այսպիսով, ուսումնասիրվող ցուցանիշների օնտոգենետիկ փոփոխությունները նույնատիպ չեն, ինչը բացատրվում է օրգանիզմի զարգացման և ձևավորման անհամաչափությամբ և տարածամեկտությամբ: Դպրոցականների աճի շրջանում հենց այսպիսի անհամաչափ զարգացումն էլ իր հետքն է թողնում ֆիզիկական վիճակի հատկանիշների և ցուցանիշների փոփոխության վրա:

Ուշադրության է արժանի տարբեր տարիքի և սեռի դպրոցականների ֆիզիկական վիճակի ուսումնասիրվող յուրաքանչյուր հատկանիշի և ցուցանիշի անհատական փոփոխականության մեծ լայնույթը: Պետք է եզրակացնել, որ նշված տեղաշարժերն ունեն տարբեր պատճառներ, որտեղ ոչ պակաս կարևոր նշանակություն ունի նաև ֆիզիկական դաստիարակության գործընթացի դրվածքը:

Եզրակացություններ: Սյունիքի մարզի դպրոցականների ֆիզիկական զարգացման և շարժողական պատրաստվածության հատկանիշների տարիքային փոփոխությունների բացահայտված օրինաչափությունները՝ որպես նպատակահարմար հիմք, կարող են օգտագործվել երկու սեռի սովորողների համապատասխան նորմատիվային պահանջների մշակման և բազմակողմանի ներդաշնակ զարգացման խնդիրների համակարգի կառուցման և գնահատման տարածաշրջանային համապատասխան սանդղակների մշակման համար:

Քննարկվող տեսանկյունից ստացված տվյալները կարող են նպաստել դպրոցականների հիմնական շարժողական ընդունակությունների մշակման տեսական սկզբունքների բացահայտմանը՝ հաշվի առնելով նրանց տարիքային դինամիկայի օրինաչափությունները: Այս առումով թելադրվում է ֆիզիկական կուլտուրայի դասերին ֆիզիկական պատրաստության հատուկ հարմարեցված ծրագրի մշակման անհրաժեշտությունը:

Օգտագործված գրականության ցանկ

1. Ղազարյան Ֆ. Գ., Մարդու ֆիզիկական վիճակի մոնիթորինգ, Երևան, 2007, 215 էջ:

2. Մկրտչյան Թ. Լ., Դպրոցականների շարժողական պատրաստվածության իրականացման մեթոդական պայմանները ֆիզիկական դաստիարակության գործընթացում. Թեկն. ատեն. սեղմագիր, Երևան, 2016, 22 էջ:

3. Круцевич Т.Ю., Современные подходы к организации системы физического воспитания школьников Украины //Материалы XXII международного конгресса. Тбилиси, 2018, с. 436-439.

4. Левитес Д.Г., Школьное обучение как инструмент педагогического насилия //“Педагогика”, 2018, N3, с. 38-43.

5. Саркисян С., Как здоровье, армянский подросток? “Новое время”, 2011, 29 сентября.

6. Шишова А.В., Персонификация медико-педагогического сопровождения обучающихся с учетом гетерохронии их развития. Тезисы международной конференции. М., 2016, с. 121.

7. Meisner K., Telensy vychovy a vykopost zaki 16 az 18 letzi se zvlastnmm vzetelem k pozadavkum arawadu.-II Mezionarodnu Kongres. Praga: 1996, s. 112-114.

8. The Health of Youth Gross-National Suryey. WHO Regional Publication. European series. 1996, N69.

МОНИТОРИНГ ФИЗИЧЕСКОГО СОСТОЯНИЯ ШКОЛЬНИКОВ СЮНИКСКОГО РЕГИОНА

Մկրտչյան Թուխմանուկ

*Государственный институт физической культуры и спорта Армении,
Армения*

Аннотация

Физическое состояние школьников – уровень физического развития и двигательной подготовленности – является одним из важных компонентов физического совершенства человека. Поэтому оценка уровня физического состояния школьников является неотъемлемой и обязательной частью любой программы по физическому воспитанию, одним из критериев определения результативности процесса физического воспитания в общеобразовательной школе нашей страны.

Анализ литературных источников свидетельствует об ухудшении физического состояния школьников разных стран. Аналогичная картина характерна и для школьников Армении. Изложенное подчеркивает важность и необходимость проведения систематического мониторинга физического состояния школьников разного возраста и пола, особенно в отдаленных и сельских районах нашей страны.

В настоящей работе впервые получены и обсуждены данные, характеризующие основные гендерные признаки и показатели физического состояния школьников 6-17 лет, постоянно проживающих в Сюникском марзе. Изучены признаки длины и веса тела, а также показатели быстроты движений, мышечной силы, прыгучести и выносливости у 1067 школьников обоего пола.

В итоге установлено, что онтогенетические изменения показателей физического состояния неоднородны и неравномерны, что обусловлено закономерностями роста и развития организма детей разного школьного возраста.

Выявленные закономерности возрастных признаков физического развития и двигательной подготовленности школьников Сюникского марза могут быть использованы как целесообразная основа для разработки соответствующих нормативных требований и построения системы задач всестороннего и гармонического развития учащихся обоего пола, разработки соответствующих оценочных региональных шкал и программ по их физическому воспитанию.

Ключевые слова: мониторинг, физическое развитие, двигательная подготовленность, процесс физического воспитания, индивидуальное развитие, педагогическое тестирование.

Список использованной литературы

1. Казарян Ф.Г., Мониторинг физического состояния человека. – Ереван. – 2007. – 15 с.
2. Мкртчян Т.Л., Методические условия реализации двигательной подготовки школьников в процессе физического воспитания: Автореф. Дисс..., к.п.н., Ереван, 2016. – 22 с.
3. Круцевич Т.Ю., Современные подходы к организации системы физического воспитания школьников Украины // Материалы XXII Международного конгресса. – Тбилиси. – 2018. – с. 436-439.
4. Левитес Д.Г., Школьное обучение как инструмент педагогического насилия // Педагогика. – 2018. – №3. – с. 38-43.
5. Саркисян С., Как здоровье, армянский подросток? // “Новое время”. – 2011, 29 сентября.
6. Шишова А.В., Персонификация медико-педагогического сопровождения обучающихся с учетом гетерохронии их развития.-Тезисы международной конференции . – М.: 2016. – с. 121.
7. Meisner K., Telensy vychovy a vykopost zaki 16 az 18 letzi se zvlastnnm vzetelem k pozadavkum arawadu.-II Mezionarodnu Kongres. – Praga: 1996. – s. 112-114.
8. The Health of Youth Gross-National Suryey.-WHO Regional Publication.-European series. – 1996. – N 69.

MONITORING OF THE PHYSICAL CONDITION OF SCHOOLCHILDREN IN THE SYUNIK MARZ

Tukhmanuk Mkrtchyan

*Armenian State Institute of Physical Culture and Sport,
Armenia*

Summary

The physical condition of schoolchildren: the level of physical development and motor readiness is one of the most important components of the physical perfection of a man. Therefore, the assessment of the level of schoolchildren's physical condition is an integral and mandatory part of any physical education program and one of the criteria for determining the effectiveness of the physical education process in comprehensive school in our country. The analysis of the literary sources indicates a deterioration in physical condition of schoolchildren of different countries. A similar picture is typical for schoolchildren in Armenia.

The above emphasizes the importance and the need for systematic monitoring of the physical condition of schoolchildren of different ages and sexes, especially in remote and rural areas of our country.

In this paper, we discuss data on the signs of the main gender characteristics and indicators of the physical condition of schoolchildren aged 6-17 years old, permanently living in the Syunik Marz. The signs of the body growth and weight as well as the indicators of movement speed, muscle strength, jumping ability and endurance in 1067 schoolchildren of both sexes have been studied.

As the result of the study, it was found that ontogenetic changes of the indicators of the physical condition are heterogeneous and uneven, which is explained by the laws of the growth and development of the body of schoolchildren of different ages.

The revealed patterns of age related signs of physical development and physical readiness of schoolchildren in the Syunik Marz can be used as an appropriate basis for developing relevant regulatory requirements and creating a system of tasks for the comprehensive and harmonious development of schoolchildren of both sexes, the development of appropriate regional assessment scales and physical education programs.

Keywords: *monitoring, physical development, motor readiness, process of physical education, individual development, pedagogical testing.*

References:

1. Ghazaryan F. G., Monitoring the physical condition of a person. Yerevan. -2007.-215p.
2. Mkrtychyan T. L., Methodological conditions for the implementation of motor training of schoolchildren in the process of physical education: Abstract, thesis. Ph.D., Yerevan 2016,12p
3. Krucevich T. U., Modern approaches to the organization of the system of physical education schoolchildren of Ukraine. -Materials of the XXII International congress. -Tbilisi. -2018.-p.436-439
4. Levites D. G., Schooling as an instrument of pedagogical violence //Pedagog. -2018.-N3.-p.38-43
5. Sarkisyan S., How is the state of teenagers' health? "New time". -2011.-September 29
6. Shishova A. V., Personification of medical and pedagogical support of schoolchildren with taking into account the heterochrony of their development. Theses of the International conference.-M: 2016.-p. 121
7. Meisner K., Telensy vychovy a vykopost zaki 16 az 18 letzi se zvlastnm vzetelem k pozadavkum arawadu. -II Mezionarodnu Kongres. -Praga: 1996.-s. 112-114
8. The Health of Youth Gross-National Suryey. -WHO Regional Publication.-European series.-1996.-N69

Материал был представлен и отправлен на рецензию: 17.09.2019

Принято к публикации: 01.10.2019

Рецензент: доктор пед.наук, проф. Елена Акобян

The material was submitted and sent to review: 17.09.2019

Was accepted for publication: 01.10.2019

Reviewer: Doctor of Sciences, Prof. Elena Hakobyan

«Կրթությունը 21-րդ դարում»
Գիտամեթոդական միջազգային գրախոսվող հանդես
Թիվ 2(2), 2019
Երևան

"Образование в XXI веке"
Международный научно-методический рецензированный журнал
Номер 2(2), 2019
Ереван

"Education in the 21st Century"
International Scientific-Methodological Review
No 2(2), 2019
Yerevan

*Հանդեսի շապիկին Երևանի պետական համալսարանի
վեցերորդ մասնաշենքի նկարն է:*

*На обложке журнала изображен шестой корпус
Ереванского государственного университета.*

*The image of the 6th building of Yerevan State University is
on the cover page of the journal.*

Համակարգչային ձևավորումը՝ Կ. Չալաբյանի
Հրատ. խմբագրումը՝ Մ. Հովհաննիսյանի, Ա. Խիզանցյանի, Գ. Հարությունյանի

Ստորագրված է տպագրության՝ 19.11.2019:
Չափսը՝ 60x84 1/16: Տպ. մամուլը՝ 16.25:
Տպաքանակը՝ 100:

ԵՊՀ հրատարակչություն
ք. Երևան, 0025, Ալեք Մանուկյան 1
www.publishing.am